

0224 242 30 00

Biyotıp
Laboratuvarları

 BIO-RAD
EQAS

ISO 9001:2000 belgeli
Biyotıp Laboratuvarları, hizmetlerini
'Uluslararası Kalite Kontrol Güvencesi'
ile sunmaktadır.

www.biyotip.com
bilgi@biyotip.com

F.S.M Bulvarı, Derya sok, Akagündüz Apt, No 1/11, Nilüfer / BURSA
Tel: 0224 242 30 00 Fax: 0224 242 81 00

Çinko (Zn)

- Eser elementtir (**az bulunur** ve vücut için gereklidir)
- Vücutta çok önemli görevleri vardır. **200 civarında enzim** (karbonik anhidraz, alkalin fosfataz...) ve bir çok **hormonun üretiminde** (testosteron gibi) rol alır.
- Başlıca görevleri: **RNA, DNA ve protein sentezi**, porfirin metabolizmasının düzenlenmesi, **insülinin aktivasyonu**, **Vitamin-A'nın hücrelere taşınması** ve kullanımı, **yaraların iyileşmesi**, **hücrelerin bölünerek çoğalabilmesi**, **koku ve tad alma** (özellikle tuzlu tadın farkına varabilme), **sperm yapımı**, **bağışıklık sisteminin güçlendirilmesi**, davranış ve öğrenme performansının artışı, anne karnındaki ve doğmuş bebek ve çocukların **büyüme ve gelişimi**, kanda **yağların taşınması** olarak sayılabilir.
- Çinko eksikliği, Türkiye ve Dünya da **en sık gözlenen mineral eksikliklerinden biridir**. Ülkemizde tarım yapılan topraklardaki çinko miktarı yüksek değildir. Çinkolu kapların ve çinko su borularının da artık kullanımdan kalkmış olması çinko eksikliğine katkıda bulunmaktadır.

Çinko eksikliği ile giden durum ve hastalıklar :

- Alkolizm
- Kronik hastalıklar
- Stres
- Travma
- Cerrahi
- Malabsorbsiyon

- Vejeteryanlık
- Total parenteral beslenme
- Penisilamin tedavisi sonrası
- Decubitis ülserleri
- Anoreksiya
- *Akrodermatitis enteropatika* * (en ünlü çinko eksikliği hastalığı)
- Tifo
- Akciğer tüberkülozu
- Çeşitli dermatolojik bozukluklar
- Hastanede yatış süresinin uzaması
- Tetrasiklin alımı
- Romatizmal hastalıklar
- Büyüme geriliği
- Erkek hipogonadizm ve hipospermisi
- Gece körlüğü
- Kronik karaciğer hastalıkları
- Kronik Böbrek hastalıkları
- Toprak yeme
- Talasemi
- Orak hücreli anemi
- Gebelik
- Yaşlılık

Çinko yüksekliği ile giden durum ve hastalıklar :

- **Hemoliz** (Eritrositlerdeki çinko konsantrasyonu yüksek olduğundan (totalin % 80'i), hemoliz önemli ölçüde yalancı yüksekliğe neden olabilir. Bu nedenle serum 30 dk içinde hemoliz edilmeden ayrılmalıdır)
- **Wilson hastalığı tedavisi sırasında fazla çinko verilmesi**
- **Aşırı çinkolu ilaç alımı** (vitamin, çinko katkılı ilaçlar)
- **Galvanizli kaplarla temas etmiş yiyeceklerin tüketilmesi**
- **Uzun dönem yüksek çinko alımı** (>150mg / gün -sekonder bakır eksikliği)
- **Düşük HDL**
- **Gastrik erozyon**
- **İmmun sistem bozuklukları**

Numune : Serum veya EDTA'lı plazma

Serum için numune tüpleri nitrik asitle yıkanmış ve distile su ile durulanmış olmalı veya ticari metal free tüplere alınmalıdır.

Numune hemen santrifüj edilmelidir (20 dk içinde hücrelerden ayrılmalıdır)

Hasta 10 saat aç olmalıdır

Referans Değerler: Serum

< 1 yaş : 50-120 ug/dl

1-15 yaş: 60-135 ug/dl

> 15 yaş : 70-150 ug/dL

İdrar: 250 - 850 ug/L

İnterferanslar : Sabah 08:00 ve akşam 18:00 de serum düzeyleri maksimumdur (sabah saatlerinde kan alınmalıdır)
Yemek yeme ile çinko seviyesi düşer

Çinko Eksikliği ile ;

Deneyssel olarak **hafif çinko eksikliği** oluturulan bireylerde **oligospermi, ağırlık kaybı, hiperamonyemi ve düşük etanol toleransı** gözlenmiştir.

Orta derece çinko eksikliği çocuklar ve adolesanlarda **büyüme gecikmesi, erkeklerde hipogonadizm, hafif dermatit, iştah kaybı, gecikmiş yara iyileşmesi, anormal karanlık adaptasyonu, mental letarji ve immün yanıt bozukluğu** ile karakterizedir.

Şiddetli çinko eksikliğinin belirtileri **büllöz püstüler dermatit, alopesi, ağırlık kaybı, diyare, nöropsikiyatrik bozukluklar ve yineleyen infeksiyonları** içerir.

Akrodermatitis
enteropatikalı bir hastada
deri döküntüsü

Sağlıkla Kalın...

Uz.Dr.Kemal ASLAN
Biyokimya ve Klinik Biyokimya Uzmanı

BIYOTIP LABORATUVARI

✉ : bilgi@biyotip.com

✉ : kaslanaslan@yahoo.com

🌐 : www.biyotip.com

☎ : 0224 242 30 00